

**Λισσαβόνα, 23 Μαρτίου 2000  
(τοπική ώρα: 13.00)**

**ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ  
(1<sup>Η</sup> ΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ)**

**Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους για την πορεία των εργασιών του Εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας με θέμα την Απασχόληση, είπε τα εξής:**

«Κυρίες και κύριοι, το θέμα της σημερινής συζήτησης ήταν «Απασχόληση – Οικονομικές Μεταρρυθμίσεις και Κοινωνική Συνοχή για μια Ευρώπη της Καινοτομίας και των Γνώσεων».

Η Ευρώπη μέχρι τώρα έχει κάνει σημαντικές προόδους γύρω από συγκεκριμένα θέματα, με οράματα που είχε διαγράψει κατά καιρούς: Την Ενιαία Αγορά, το Ενιαίο Νόμισμα, τον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο».

Το ερώτημα είναι: Τώρα, ποιος θα είναι ο επόμενος στόχος; Ποιος στόχος επιβάλλεται με βάση αυτές τις εξελίξεις που υπήρξαν και πώς θα επιτύχουμε αυτό το νέο στόχο;

Θέλουμε μια Ευρώπη στην πρώτη γραμμή της οικονομικής και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Μια Ευρώπη, η οποία πρωταγωνιστεί παγκόσμια στην οικονομική και την τεχνολογική εξέλιξη. Αυτός είναι ο νέος στόχος.

Το κείμενο της Προεδρίας το λέει κάπως διαφορετικά : «Να καταστεί η Ένωση ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη με μια οικονομία, που θα βασίζεται στη γνώση και θα είναι ικανή για διαρκή οικονομική αύξηση με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη οικονομική συνοχή».

Οι ΗΠΑ κυριαρχούν, αυτή τη στιγμή, στην παγκόσμια σκηνή και η Ε.Ε. πιστεύει ότι θα πρέπει και αυτή να παίξει έναν εξ ίσου σημαντικό, εάν όχι σημαντικότερο ρόλο.

Ποιό είναι το κύριο χαρακτηριστικό της προσπάθειας γι' αυτό το στόχο μιας πρωταγωνιστικής παρουσίας; Το κύριο χαρακτηριστικό είναι ένας υψηλός ρυθμός ανάπτυξης συνεχούς και βιώσιμης. Η επιδίωξη είναι ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ευρώπη, τα επόμενα χρόνια, να είναι τουλάχιστον 3%. Και όταν λέω τα επόμενα χρόνια, όχι παροδικά, για ένα – δύο χρόνια, αλλά αυτός να είναι ένας μόνιμος ρυθμός για τα επόμενα χρόνια. Με αυτό το μόνιμο ρυθμό υπάρχει και η ελπίδα, υπάρχει -θα έλεγα- σχεδόν η βεβαιότητα ότι θα μειωθεί δραστικά η ανεργία και θα επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης.

Ανάπτυξη σημαίνει, επίσης, πλήρης απασχόληση. Είναι ένας στόχος με δύο πλευρές.

Για να επιτευχθεί αυτή η ανάπτυξη, χρειάζονται μέσα στο νέο περιβάλλον ορισμένα χαρακτηριστικά της πολιτικής, ορισμένες στρατηγικές επιδιώξεις. Πρώτα απ' όλα χρειάζεται η σημερινή οικονομία να είναι μια οικονομία η οποία θα αλλάξει χαρακτήρα και θα βασίζεται στη γνώση, στην τεχνολογία. Να είναι μια οικονομία της γνώσης.

Χρειάζονται, επίσης, οικονομικές μεταρρυθμίσεις για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία. Να προωθηθεί η επιχειρηματικότητα, οι δραστηριότητες των επιχειρήσεων, αλλά σε ένα περιβάλλον, που θα στηρίζεται στις καινοτομίες, στη νέα τεχνολογία και ένα περιβάλλον ανταγωνιστικό.

Ενα πολύ σημαντικό στοιχείο αυτής της εξέλιξης είναι το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, το μοντέλο που ίσχυσε στην ευρωπαϊκή ήπειρο για πολλά χρόνια, έχει ορισμένα σημαντικά χαρακτηριστικά. Ενα απ' αυτά που είναι και το σημαντικότερο είναι η πλήρης απασχόληση.

Ο στόχος, όπως είπα και πριν, είναι ότι επιδιώκουμε την πλήρη απασχόληση. Το δεύτερο είναι ότι καταπολεμούμε τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η διαδικασία εξέλιξης, όπως ξέρουμε όλοι, φέρνει ορισμένα πρόσωπα, ορισμένες ομάδες στο περιθώριο. Αυτή είναι μια κατάσταση που δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή και πρέπει μέσα σ' αυτό το νέο σύστημα να προχωρήσουμε στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Και όπως τονίστηκε από πολλούς σήμερα, το κράτος πρέπει να είναι εγγυητής της προστασίας αυτής. Βέβαια, όλη αυτή η προσπάθεια να συνοδεύεται με μια συνεργασία με όποιους ενδιαφερόμενους, τους φορείς των εργαζομένων κυρίως, έναν κοινωνικό διάλογο.

Τρίτο, λοιπόν, και κεντρικό χαρακτηριστικό είναι η ανανέωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Και το τελευταίο, το οποίο είναι αυτονόητο, είναι ότι θα πρέπει να διατηρηθούν οι μακροοικονομικές πολιτικές οι οποίες έχουν οδηγήσει στη σταθερότητα και την ένταση της ανάπτυξης.

Αυτά που σας περιέγραψα ήταν αυτά τα οποία παρουσίασε και υποστηρίζει η Πορτογαλική Προεδρία.

Εμείς δώσαμε έμφαση στην απασχόληση, αλλά δώσαμε έμφαση και σε ένα άλλο σημείο, που είναι κεντρικό για την Ελλάδα και το ανέφερε και η Επιτροπή: Πρέπει να μειώσουμε στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα χάσματα επιδόσεων μεταξύ των διαφόρων χωρών. Υπάρχει και μια περιφερειακή διάσταση σ' αυτή την προσπάθεια. Δεν μπορεί να προχωρεί η Ευρώπη και αυτή η πρόοδος να βασίζεται μονάχα στις εξελίξεις σε ορισμένες χώρες, αλλά πρέπει να προχωρεί το σύνολο της Ευρώπης. Θα αναφέρω ενδεικτικά το εξής παράδειγμα: Η όλη προσπάθεια στηρίζεται και σε έναν ευρωπαϊκό χώρο έρευνας και καινοτομίας (ανάπτυξη νέων αυτοκινήτων, νέων πλοίων, νέων αεροπλάνων). Αυτό δεν μπορεί να γίνει μονάχα στις κεντρικές χώρες υψηλής τεχνολογίας, πρέπει να συνεργαστούν και άλλες χώρες, όπως η δική μας. Όλοι

πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτή την προσπάθεια προσαρμογής, αφομοίωσης και ανάπτυξης της τεχνολογίας. Συζητήθηκαν οι διαδικασίες γι' αυτή τη στρατηγική. Υπάρχει κοινή άποψη ότι απαιτείται μια νέα διαδικασία, ένας καλύτερος συντονισμός των πολιτικών και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να παίξει ένα καθοριστικό, συντονιστικό ρόλο.

Για να παρακολουθήσουμε αυτή την εξέλιξη, θα υπάρχει ένα χρονοδιάγραμμα με συγκεκριμένους και ποσοτικοποιημένους στόχους, με ανοιχτή συζήτηση γύρω από τους στόχους αυτούς.

Εμείς υποστηρίξαμε ότι πρέπει να ξεκινήσουμε με προσοχή, να ορίσουμε περιορισμένους στόχους, οι οποίοι θα πρέπει να είναι και ανά χώρες διαφορετικοί. Γιατί, βεβαίως, διαφορετική είναι η θέση της Ελλάδας και διαφορετική η θέση της Σουηδίας. Δεν ξεκινάμε από το ίδιο επίπεδο και άρα δεν μπορεί να κριθούμε ή να αξιολογηθούμε με τον ίδιο τρόπο, αφού η εκκίνηση του ενός είναι πιο ευνοϊκή από την εκκίνηση του άλλου.

Δύο ακόμη σημεία θέλω να αναφέρω: Το ένα είναι ότι χρειάζεται η Κοινωνία της Πληροφορίας να αναπτυχθεί και να ενταχθεί σε όλη αυτή την προσπάθεια. Γι' αυτό και η Πορτογαλική Προεδρία πρότεινε ορισμένες συγκεκριμένες δράσεις:

Να υπάρχει μία θεσμική ρύθμιση για το σύνολο του ηλεκτρονικού εμπορίου μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου.

Να υπάρξουν κανονιστικές ρυθμίσεις για το άνοιγμα των αγορών στις τηλεπικοινωνίες μέχρι το 2001.

Όλα τα σχολεία να έχουν συνδεθεί με το internet το 2001.

Να υπάρχει γενικευμένη ηλεκτρονική πρόσβαση σε όλες τις βασικές κρατικές υπηρεσίες μέχρι το 2003.

Να διευκολυνθεί η πρόσβαση στο internet και τεχνικά και όσον αφορά το οικονομικό κόστος, επίσης μέχρι το 2002.

Διαγράφεται, επίσης, η επιδίωξη να υπάρξει μία ατζέντα, μια ημερήσια διάταξη θεμάτων για συζήτηση, κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Προεδρίας, που θα αφορούν το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο.

Για να κλείσω, επειδή η συζήτηση εξελίσσεται αυτή την ώρα, πρέπει να σας πω ότι γίνεται ένα βήμα σε μία νέα σημαντική κατεύθυνση. Έχουμε πει ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μόνο μια κοινή αγορά, η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μόνο ένα ενιαίο νόμισμα. Η Ευρώπη πρέπει να είναι και ένας χώρος με μία συγκεκριμένη πολιτική ανάπτυξης, γνώσης. Μια κοινωνική πολιτική που εξασφαλίζει την πλήρη απασχόληση και καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό. Αφού δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις, τώρα μπαίνει μπροστά, γιατί αυτό συμβαίνει, μια διαδικασία να εμβαθυνθεί πολύ περισσότερο, όχι μονάχα το οικονομικό, το αναπτυξιακό, αλλά θα έλεγα και το ανθρώπινο περιεχόμενο αυτής της οικονομικής προσπάθειας.

Αυτά από πλευράς μου, είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις».

**ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ (ΑΥΓΗ-ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ):** Κύριε Πρόεδρε, επειδή μιλήσατε για το στόχο της πλήρους απασχόλησης, βλέπουμε ότι τα πράγματα δείχνουν πως η βελτίωση του δείκτη της απασχόλησης δεν συμπαράσχει αναγκαστικά και σε

*μείωση το δείκτη της φτώχειας. Ηθελα να ρωτήσω, αν γι' αυτή τη διάσταση υπάρχουν κάποιες σκέψεις και αν αναπτύχθηκαν εδώ.*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Συζητήθηκε γενικά το θέμα της φτώχειας και ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη. Σας είπα για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η πεποίθηση είναι ότι όσο υπάρχει περισσότερη ανάπτυξη, τόσο περισσότερο περιορίζονται και οι θύλακες της φτώχειας. Επίσης, τονίστηκε –και πιστεύω ότι αυτό είναι αναγκαίο– ότι πρέπει να μετρήσουμε με πειστικό τρόπο τί σημαίνει φτώχεια. Γιατί, αυτή τη στιγμή, οι διάφορες στατιστικές οι οποίες υπάρχουν είναι στατιστικές που έχουν κάποια πολύ γενικά κριτήρια, τα οποία πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται στα πράγματα.

**Γ. ΚΟΥΒΑΡΑΣ (ΜΕΓΑ):** *Κύριε Πρόεδρε, πριν από μερικές ημέρες, τρία μεγάλα Χρηματιστήρια της Ευρώπης αποφάσισαν να προχωρήσουν σε συγχώνευση. Ήδη, στις προτάσεις της Κομισιόν ενθαρρύνεται και η προοπτική ολοκλήρωσης της Κεφαλαιαγοράς. Αλλά τρία Χρηματιστήρια έχουν εκδηλώσει την πρόθεση να συμμετάσχουν. Θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν θεωρείτε εφικτή την προοπτική προσχώρησης και του ελληνικού Χρηματιστηρίου και εάν θα ενθαρρύνετε μια τέτοια προοπτική.*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Ο κ. Παπαντωνίου με πληροφορεί ότι το Χρηματιστήριο Αθηνών βρίσκεται στο στάδιο συνεννόησης για να ενσωματωθεί σε αυτή τη διαδικασία. Αυτό το βρίσκω πολύ θετικό. Και με την ευκαιρία μπορώ να αναφέρω ότι στην Ελλάδα, βέβαια, υπάρχουν πάντα τοπικισμοί και κατά καιρούς έχω ακούσει σε πολλές πόλεις «να έχουμε και το δικό μας Χρηματιστήριο». Αυτό δείχνει πόσο μακριά από την πραγματικότητα είναι μερικοί.

**ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ):** *Κύριε Πρόεδρε, περιμένουμε κάτι από εδώ για την Ελλάδα, σε σχέση με την ΟΝΕ;*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Σε αυτή τη Σύνοδο δεν συζητάμε για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

**Π. ΛΑΜΨΙΑΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ):** *Κύριε Πρόεδρε, στο κείμενο της Επιτροπής διατυπώνεται η πρόταση για την εκπόνηση μιας μελέτης για το ασφαλιστικό σύστημα σε όλη την Ευρώπη. Συζητήθηκε αυτό το θέμα και αν ναι, κατέληξε κάπου αυτή η συζήτηση;*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Δεν συζητήθηκε αυτό το θέμα. Θέλω να επαναλάβω ότι στην Ελλάδα έχουμε αποφασίσει να υπάρξει μια μελέτη για τα ελληνικά δεδομένα, ότι έχει ανατεθεί στο ΚΕΠΕ να προχωρήσει αυτή τη διαδικασία, η οποία προχωρεί. Με βάση αυτή τη μελέτη, η οποία θα γίνει στην Ελλάδα, θα υπάρξει εκτεταμένος κοινωνικός διάλογος και θα πάρουμε τις αποφάσεις μας.

**Ι, ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ (ALPHA T.V.):** *Κύριε Πρόεδρε, συζητήθηκε το θέμα της Αυστρίας, γιατί μάθαμε πως δημιουργήθηκε ένα θέμα με την οικογενειακή φωτογραφία.*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Δεν άκουσα τίποτε. Δεν συζητήθηκε τίποτε αυτή τη στιγμή. Αυτά, όπως γνωρίζετε, συζητούνται σε άλλα επίπεδα. Θα δούμε.

**Α. ΚΑΡΑΚΟΥΣΗΣ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ):** *Κύριε Πρόεδρε, προκύπτει θέμα ανεύρεσης νέων πόρων για την ανάπτυξη της νέας τεχνολογίας;*

**ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ:** Κύριε Καρακούση, πολύ σωστά επισημαίνετε ότι οι χώρες αυτές, αλλά και η Επιτροπή που λέει ότι χρειάζεται να ενισχύσουμε και την περιφερειακή διάσταση σε όλη αυτή την προσπάθεια, βεβαίως θα επισημάνουν ότι η ενίσχυση αυτής της περιφερειακής διάστασης απαιτεί και κάποιους πόρους. Ο κ. Πρόντι αναφέρθηκε, ήδη, σε αυτό. Είναι ένα θέμα το οποίο θα τεθεί. Δεν πρόκειται, βέβαια, να αντιμετωπιστεί σε αυτή τη Σύνοδο. Οπως συμβαίνει με τέτοια θέματα στην Ε.Ε. θα συζητήσουμε αρκετές φορές για να βρούμε τη λύση. Θα υπάρξει λύση.

**Σας ευχαριστώ.**